

รายงานการประชุมทบทวนและการ
จัดทำคู่มือการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัย ครั้งที่ 1
วันศุกร์ ที่ 3 มีนาคม 2560
ณ ห้องประชุมกลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมทันตสุขภาพเด็กและเยาวชน

ผู้มาประชุม

1. ทพญ.ศรีสุดา ลีละศิธร	ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ
2. ทพญ.จันทนา อึ้งชูศักดิ์	ที่ปรึกษากรมอนามัย
3. ทพญ.เมทินี คุปพิทยานันท์	ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ
4. ทพญ.สุนีย์ วงศ์คงคาเทพ	ทันตแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านทันตสาธารณสุข)
5. ทพญ.สุวรรณา เอื้ออรรถการุณ	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
6. ทพญ.จิราพร ชีตดี	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
7. ทพญ.กรกมล นิยมศิลป์	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
8. ทพญ.กัญญา บุญธรรม	ทันตแพทย์ชำนาญการ
9. ทพญ.พัชรวรรณ สุขุมาลินทร์	ทันตแพทย์ชำนาญการ
10. นางผุสดี จันทร์บาง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
11. นางสาวสุภาวดี พรหมมา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
12. นางอังศณา ฤทธิอยู่	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
13. นางสาวเขมณัฏฐ์ เชื้อชัยทัศน์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
14. นางสาวชนิกา โรจน์สกุพานิช	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
15. นางสาวสุรีย์พร ทรงรูป	นักวิชาการสาธารณสุข
16. นางสาวนันทวัน วงศ์ขวัญ	พนักงานพิมพ์ ส2
17. นางสาวจรัสพัทธ์ ศรีพิไล	พนักงานพิมพ์ ส3
18. นางสาวเดือนเพ็ญ สาคร	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

เลขานุการ

เริ่มประชุมเวลา 09.00 น.

สรุปดังนี้

คู่มือแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัย ANC คุณภาพ WCC คุณภาพ ศพด. คุณภาพ พิมพ์ล่าสุดในปี 2555 ทางคณะกรรมการจะปรับปรุงเนื้อหาเพื่อให้เป็นปัจจุบัน และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน ผู้ใช้คู่มือคือทันตบุคลากรในสถานบริการ สสจ. ศูนย์อนามัย

เนื้อหาเดิม แบ่งเป็น 3. ส่วน ANC คุณภาพ WCC คุณภาพ ศพด. คุณภาพ

การเขียนคู่มือ

ANC ประกอบด้วย สถานการณ์ที่เป็นปัจจุบัน ข้อมูลจาก HDC จากสำนักส่งเสริม แต่โดยรวมเนื้อหา ยังคงคล้ายเดิม ความสำคัญของ oral health care ในหญิงตั้งครรภ์ การจัดการบริการ บทบาทเจ้าหน้าที่ เพิ่มเติม เรื่องความรู้ใหม่ๆ ของหญิงตั้งครรภ์ ฯลฯ

WCC คุณภาพ เนื้อหาประกอบด้วยความสำคัญ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย แนวทางการประเมิน ความเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุ วิธีการดำเนินการ และการประเมินผลการจัดบริการ

ศพด.คุณภาพ ปรับชื่อใหม่เป็น มาตรฐานศพด.แห่งชาติ เป็นการบูรณาการรวม 4 กระทรวง สุขภาพ ช่อกปาก มีเนื้อหาทันตสุขภาพ 2 เรื่อง 1)เกณฑ์การพิจารณาสภาพแวดล้อมภายในอาคาร 1.3.13 เครื่องใช้ ส่วนตัวสำหรับเด็ก เช่น หวีแก้วน้ำ แปรงสีฟัน มีครบสำหรับเด็กทุกคน 2)เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายสุขนิสัย ในการดูแลสุขภาพตนเอง ได้แก่ การแปรงฟันหลังอาหารกลางวันทุกวัน ใช้ช้อนกลาง ล้างมือบ่อยๆ

การบริหารจัดการศพด.จะต่างกับอนุบาล แต่กิจกรรมส่งเสริมจะคล้ายกัน กลุ่มอนุบาล ยังพบปัญหา เราจะทำอย่างไรให้ผู้ปกครอง focus การดูแลสุขภาพช่องปากให้เหมือนเดิม กับตอนเล็กๆ ผู้ปกครองบางท่าน คิดว่าลูกหลานโตแล้ว แปรงเองได้ และส่วนใหญ่พ่อแม่จะเลี้ยงเองประมาณ 50% อีก 50% เป็นปู่ย่าตายาย เราจะหาวิธีหรือแนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากโดยย่อ ยาย ได้หรือไม่

ประเด็น Social determinant ปัจจัยทางสังคม เกี่ยวข้องกับชุมชน วิธีการทำงาน การประเมินผล เกี่ยวข้องกันทั้งหมด

เนื้อหาเดิมยังขาดเรื่องของชุมชน เทคโนโลยีใหม่ๆที่อัปเดต

การทำเล่ม จะทำบูรณาการกับสังคมไทยไร้ฟันผุ (ACFF) เนื้อหาที่เสนอให้ปรับ

- 1) Professional
- 2) การทำให้เกิด Community care
- 3) การทำให้เกิด Self Care

มติที่ประชุม : รูปแบบของเล่มจะคล้ายสารานุกรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัย เนื้อหาจะปรับใหม่ เป็นตามกลุ่มวัย แม่และเด็ก อายุ 0-2 ปี 3-5 ปี ศพด./อนุบาล

ข้อเสนอแนะ จากทพญ.สุนีย์ วงศ์คงคาเทพ

โครงสร้างที่ควรมี 3 ส่วน

1. ชุดความรู้ที่ควรมี
2. การประเมินความเสี่ยง โดยเจ้าหน้าที่ / Self Evaluate
3. แนวการดำเนินงาน เชิงรับ เชิงรุก

ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับ Health literacy ต้องทำให้ชัด และตบท้ายด้วย link ให้โหลด เอกสาร เพื่อเพิ่มการเข้าถึงของผู้รับสาร

เนื้อหาต้องเชื่อมโยงกับเทคโนโลยี Kids 3 A มี link ดีๆ มีสื่อที่ตอบสนองความต้องการ สำนักทันตฯ อาจจะต้องเป็นตัวกลางในการทำเรื่องสื่อ

ส่วนโครงสร้างต้องมาดูอีกที ถ้าเนื้อหาที่ได้เยอะ อาจจะได้มากกว่า 1 เล่ม

เนื้อหาในเล่ม ประกอบด้วย

1. แนวคิดในงานส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

สุขภาพช่องปากมีความสัมพันธ์กับสุขภาพโดยรวมอย่างไร

ให้เห็นความสำคัญของการดูแลช่องปากตั้งแต่เด็กปฐมวัย (ผปก/ครู)

2. แนวทาง

** (ตัวอย่างของพื้นที่ที่ทำงานได้ดีของทุกกลุ่มวัย/setting)**

- ก่อนตั้งครรภ์

- หญิงตั้งครรภ์ (ANC)

“สุขภาพของแม่ มีผลต่อคุณภาพการตั้งครรภ์และลูก”

“ส่งเสริมให้แม่มีศักยภาพในการดูแลตัวเอง และดูแลลูก”

- สถานการณ์
- ความสำคัญของ oral health care ในหญิงตั้งครรภ์ => perio + caries
- วัตถุประสงค์ เป้าหมาย => ตามมาตรการ
- การจัดบริการทันตกรรมในหญิงตั้งครรภ์
- Preventive care => ตรวจ/พฤติกรรม/คำแนะนำในการปฏิบัติตัว/ การฝึกแปรงฟันคุณภาพ+ใช้ไหมขัดฟัน โรงเรียนพ่อแม่
- Treatment => caries control เช่น ในกรณีเลยไตรมาสที่2
- Community care => เพิ่มการเข้าถึงบริการในหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่ได้มาฝากครรภ์ในระบบ
- บทบาทพยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- บทบาททันตบุคลากร
- หลังคลอด (PNC) => ข้อเสนอจากการประชุมACFF, เยี่ยมบ้านหลังคลอด

- เด็ก 0-2 ปี

- สถานการณ์ (national survey ครั้งที่8)
- ความสำคัญของ oral health care ในเด็กปฐมวัย
- วัตถุประสงค์ เป้าหมาย => ตามมาตรการ
- การจัดบริการทันตกรรมในเด็กปฐมวัย
- สถานบริการ (WCC) => self care + professional care
- ชุมชน => self care + professional care + community care
- ครอบครัว => self care
- บทบาทพยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- บทบาททันตบุคลากร

- เด็ก 3-5 ปี

- ศพด
 - บทบาทของแต่ละหน่วยงาน ตั้งแต่ กรมอนามัย ศูนย์เขต สสจ CUP รพสต ชุมชน
 - กิจกรรมในศพด
- อนุบาล
- ชุมชน
- ครอบครัว

3. การประเมินผล (อาจจะใส่ไว้ในแต่ละกลุ่มวัย หรือแยกออกมาเป็นหัวข้อใหญ่)
4. บทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน (ตั้งแต่ระดับ กรม ลงไปจนถึงพื้นที่)
5. ภาคนวนก (updateความรู้ต่างๆ)
 - ระบาดวิทยาเรื่องโรคฟันผุ
 - Caries concept
 - Risk factor
 - Social determinant
 - Life course approach
 - Periodontal disease ที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพโดยรวมหญิงตั้งครรภ์

นัดประชุม ครั้งต่อไป วันที่ 27 เมษายน 2560

ผู้บันทึกรายงานการประชุม
เดือนเพ็ญ สาคร